

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Een gedreven buitenstaander: J.H. van 't Hoff de eerste Nobelprijswinnaar voor Scheikunde

Berg, R.E. van den

Citation

Berg, R. E. van den. (2021, October 6). *Een gedreven buitenstaander: J.H. van 't Hoff de eerste Nobelprijswinnaar voor Scheikunde*. Uitgeverij Prometheus, Amsterdam. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3214868>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3214868>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Register

- Académie des Sciences • 121, 135, 164, 181, 204, 343, 399
- affiniteit • 169, 170, 177-179, 182, 190, 192, 211, 263-264, 267-268, 271, 345, 387
- Algemeen Handelsblad* • 303, 305, 317
- Althoff, Friedrich (1839-1909) • 300-303, 309-310, 324, 346-349, 351, 401
- American Chemical Society • 376
- Amsterdam • 3, 10, 14-15, 17-19, 26, 28, 34, 38, 47, 63, 106, 108, 115, 119-129, 131-132, 134, 142-143, 146-151, 153-154, 157, 160, 165, 167-168, 170, 191, 193, 196, 198, 203, 207-208, 215-220, 223-228, 230-231, 233, 236-239, 243-244, 246-251, 255, 265, 271, 274-278, 282, 285, 294, 299-308, 311, 313, 315-319, 323-328, 330, 335, 337, 342, 351-353, 358, 360, 363-364, 366, 369, 371-372, 396, 407-408, 421-422, 450-451, 453, 456, 460, 462-464, 467-468
- Amsterdamsche Studentenalmanak* • 129, 222, 238, 342
- analogie tussen verdunde oplossingen en gassen • 192, 196-197, 205, 289, 291, 292, 393
- analytische chemie • 149, 300, 348
- Ångström, Anders Jonas (1814-1874) • 183
- anorganische chemie • 38, 146, 183, 218, 220, 300, 309-310, 348, 410
- Ans, Jean d' (1881-1969) • 364-365, 410, 419
- Ansichten über die organische Chemie* • 153-157, 159-160, 162, 164, 167-168, 192, 445
- Arago, Dominique François Jean (1786-1853) • 135
- Archives Néerlandaises* • 95-96, 197, 199-200, 205, 292, 341
- Armstrong, Henry Edward (1848-1937) • 206, 281-284
- Aronstein, Ludwig Levi (Louis) (1841-1913) • 293
- Arrhenius, Svante August (1859-1927) • 16, 19, 78, 113, 123, 155, 165, 182-190, 194, 199-202, 204-210, 212-213, 216, 244-247, 256-262, 265, 268-269, 272-278, 281-287, 289-290, 292-296, 326, 337, 349, 353, 366, 370, 373, 383, 389-396, 399-403, 410, 413, 418, 429, 442, 445, 447-449, 466-468
- asymmetrisch koolstofatoom • 63, 65, 75, 77, 79, 84-86, 92-93, 100, 102-103, 110, 112, 161-162, 164, 243, 296, 373, 392, 444, 462, 468
- Athenaeum Illustre • 106, 108, 115, 119, 124, 127, 222
- Aurivillius, Per Olov Christopher (1843-1928) • 390
- Auwers, Georg Friedrich Julius Arthur von (1838-1915) • 317, 324, 401-402
- Avogadro, Amedeo (1776-1856) • 240
- B&W van Amsterdam • 119-120, 128-129, 222, 238-239, 242, 305-306, 317-318, 326, 328
- Bader, David • 358, 359, 368, 369
- Baeyer, Johann Friedrich Wilhelm Adolf von (1835-1917) • 98-99, 104, 110, 225, 375, 406, 410, 418
- Bakhuis Roozeboom, Hendrik Willem (1854-1907) • 81, 164, 250, 255-256, 288, 317, 326, 337, 364, 371-372, 412-413, 422
- Baltimore • 17, 249, 287, 378, 430, 439
- Bancroft, Wilder Dwight (1867-1953) • 249, 338, 376, 379-380, 386
- base(n) • 69, 152, 184-186, 207, 273
- Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte • 338
- Baumhauer, Edouard Henri von (1820-1885) • 126-128, 160, 162
- Bayer Farbenfabriken • 270, 309-310, 347-348, 350
- Bazendijk Uitgeverij • 43, 98, 137
- Behn, Johanna Anna Augusta (Ännchen) (1906-1982) • 429
- Behn, Marie Aleida Lore Toni (Toni) (1908-2005) • 432
- Behn, Ulrich Andreas Richard (1868-1908) • 427-433, 439
- Behn-Van 't Hoff, Johanna Francina (Jenny jr.) (1880-1964) • 16-17, 20, 166, 196, 319, 322, 325, 336, 354, 376, 386-387, 422, 426-433, 440, 443, 452
- Behring, Emil Adolf von (1854-1917) • 310, 395, 410, 424-425
- Beijerinck, Martinus Willem (1851-1931) • 39, 48, 107, 143, 447

- Bellaar Spruyt, Cornelis (1842-1901) • 106, 137, 463
- Bemmelen, Jacob Maarten van (1830-1911) • 52, 54, 80-82, 146, 161, 201-203, 228-230, 293, 311, 317, 352, 462, 464
- Berlijn • 10, 16-18, 20, 50, 59, 98, 123, 150-151, 183, 204, 216-217, 219, 224, 226, 231, 244-247, 250, 252, 257, 259, 266, 271, 277, 279-280, 287, 289-290, 292, 299-304, 306, 308-309, 311, 317-320, 323-325, 328-330, 333, 335-337, 341-343, 345-349, 351-354, 357-360, 362-363, 365, 367-369, 371-373, 376, 383-384, 394, 397-398, 400-402, 407-408, 410-411, 426-427, 429-434, 436-438, 440, 442, 444-445, 447, 449, 456-457, 465, 467
- Berthelot, Pierre Eugène Marcellin (1827-1907) • 96-101, 105, 110, 113, 157-160, 162, 170, 172, 175, 211, 233, 246, 264, 268, 282, 306, 364, 466
- Berthollet, Claude Louis (1748-1822) • 155, 168-169
- Berzelius, Jöns Jakob (1779-1848) • 37, 69-70, 114, 125, 155, 240, 330, 346
- Bierens de Haan, David (1822-1895) • 45, 51-53, 55, 57, 80, 459
- Bijlert, Albertus van (1864-1925) • 288
- Bodenstein, Max Ernst August (1871-1942) • 432-433
- Boerenoorlog • 408, 413
- Boltzmann, Ludwig Eduard (1844-1906) • 191, 206, 208, 275, 289, 295, 409, 420
- Bonn • 19, 23, 40, 43, 47, 50, 52, 55-56, 58-66, 68, 74, 80, 84, 90, 96, 98, 112, 134, 151, 216, 223, 228, 347, 458-459, 462, 464-465
- Boon Mesch, Anthony Hendrik van der (1804-1874) • 53-54, 80
- Boon Mesch, Hendrik Carel van der (1795-1831) • 125
- Boström, Erik Gustav (1842-1907) • 396
- Böttinger, Henry Theodore (1848-1920) • 270, 309, 348
- Braakensiek, Johan Coenraad (1858-1940) • 313-314
- Bredig, Georg (1868-1944) • 249, 467
- Bremer, Gustav Jacob Wilhelm (1847-1909) • 79, 82, 97-98, 100, 105-107, 443, 462
- British Association for the Advancement of Science • 139, 215, 281-282
- Brodie, Sir Benjamin Collins (1783-1862) • 139
- Bulkeley, Henry John • 64, 80, 82, 459, 461
- Bunsen Gesellschaft für angewandte physikalische Chemie • 271, 426
- Bunsen, Robert Wilhelm Eberhard (1811-1899) • 72, 114, 153, 247, 444
- Burns, Robert (1759-1796) • 40
- Buys Ballot, Christophorus Henricus Diedericus (1817-1890) • 95, 101-103, 106, 131, 156, 160, 202, 233-234, 462-463
- Byron, George Gordon 6th Baron (1788-1824) • 19, 39-43, 52-53, 66, 421, 461
- Cameretten (Delft) • 36, 38-39
- Carnegie Institution • 367
- Cassidy, David • 12-13
- Chanfleury van IJsselstein, Jan Leonardus (1819-1906) • 121
- Charlottenburg • 335-336, 351
- Chemical Society • 234, 281, 405, 449, 451
- chemisch evenwicht • 17, 150-151, 158-159, 165, 169-175, 178-179, 181, 186, 190, 192, 199, 203-205, 211, 244, 264, 273, 275, 296, 352, 364, 389, 442, 446, 466
- evenwichtsconstante • 173, 199, 245, 442, 445
- evenwichtstoestand • 159, 178
- chemische industrie • 35, 248, 271, 279, 300, 309-310, 329, 348, 453, 455, 457
- chemische thermodynamica • 171, 268, 408
- Chicago • 7, 175, 270, 369, 375, 378, 381-384, 393
- Childe Harold's Pilgrimage* • 41, 43, 66
- Christiania (Oslo) • 158, 200, 370
- Claessens, Hubertus (amanuensis) • 153
- Clausius, Rudolf Julius Emanuel (1822-1888) • 170, 185-187, 234, 266
- Clausius-Williamson-hypothese • 185-186, 189, 208
- Cleve, Per Teodor (1840-1905) • 183, 187-188, 392-394, 396
- Cohen Stuart, Lewis (1827-1878) • 36
- Cohen, Ernst Julius (1869-1944) • 10, 14-15, 17-18, 29, 34, 36, 64, 77, 79, 89, 142, 151, 172-173, 195, 201, 247-249, 270, 307,

- 323, 328-330, 336-337, 340, 342-343, 346, 354, 358-359, 371-372, 374, 384, 412, 415-416, 422, 432, 438, 442-443, 446-448, 450, 457, 464
- Cohen-Gompertz, Louise (1874-1920) • 248
- Cohen-Rosenthal, Johanna (Nanny) (1835-1915) • 248, 307
- Comte, Isidore Marie Auguste François Xavier (1798-1857) • 39-40, 45, 88, 154-156, 168, 260, 263
- Conrad, Max (1848-1920) • 223
- Conrat, Max (1848-1911) • 226-227, 231, 329
- Cordfunke, E.H.P. • 15
- Cornell University • 249, 376, 379
- Cours de philosophie positive* • 39-40, 154, 168, 263
- Crum Brown, Alexander (1838-1922) • 73
- curatoren • 120
- Universiteit van Amsterdam • 123, 126-127, 132-134, 137, 219-220, 225-226, 306, 326, 341
- Universiteit van Leiden • 54
- Universiteit van Utrecht • 106, 127
- Cuvier, Baron Georges (1769-1832) • 136
- Dahlem • 349-350, 419, 443, 449
- Dalton, John (1766-1844) • 71, 123, 240, 330, 396, 409
- Daston, Lorraine • 138
- Davy Medal • 243, 399
- Davy, Sir Humphry (1778-1829) • 59, 136-137, 139, 185, 267
- Day, Arthur Louis (1869-1960) • 367, 430-432
- De Nieuwe Gids* • 229, 231, 255, 464
- De verbeeldingskracht in de wetenschap* (oratie) • 18, 88, 134, 137-138, 143, 164, 230, 406, 463
- Debye, Peter Joseph William (1884-1966) • 277, 295
- Delfos • 30-31, 33, 338
- Delft • 19, 34-40, 44-45, 48, 53-55, 59, 61-62, 80-81, 90, 107, 124, 154, 161, 228, 247, 310, 326, 337-338, 366, 426, 447, 458-459
- Delft, Dirk van • 14
- Desmond, Adrian • 12
- Dessaignes, Victor (1800-1885) • 96-97
- destillatie • 40, 100, 125, 152, 238, 242, 244, 276-277
- Deutsche Chemische Gesellschaft • 64, 96, 157, 230, 234, 243-244, 251, 400, 409-411, 447
- Deutsche Elektrochemische Gesellschaft • 270-271, 309, 367, 392
- Deutsches Museum, München • 7, 414-415, 417-418
- Deventer, Charles Marius van (1860-1931) • 9, 39, 176, 203-204, 219-220, 229-231, 237-238, 247-248, 251, 255, 262, 296, 337, 352, 362, 371, 448, 464, 466
- Dibbits, Hendrik Cornelis (1838-1903) • 106, 146, 371-372
- Die chemischen Grundlehren nach Menge, Mass und Zeit* • 442, 447
- Die Lagerung der Atome im Raume* • 77-78, 103-104, 109, 112-113
- Diels, Hermann Alexander (1848-1922) • 349
- disciplinevorming • 10, 18, 262, 264, 267, 272, 454-455
- dissociatie • 159, 171, 174, 184-185, 196, 210, 212-213, 244, 246, 262, 268, 274-276, 278, 281, 393
- dissociatiehypothese • 208-210, 212-213, 244, 256, 273-274, 278, 281, 287, 289-290
- dissociatietheorie • 16, 277, 282-284
- elektrolytische dissociatie • 78, 194, 244-246, 283, 286, 297, 442
- Dix années dans l'histoire d'une théorie* • 352
- Docters van Leeuwen, Johannes Hendrikus Karel (1863-1935) • 247
- Dolby, R.G.A. • 268
- Donders, Franciscus Cornelius (1818-1889) • 89, 106, 121, 163, 198, 210, 221, 227, 233, 384, 397, 456, 463
- Donnan, Frederick George (1870-1956) • 366
- Dordrecht • 23, 25-26, 105
- Dorpat (Tartu) • 181
- Dresden • 223, 226
- Du Bois, Henri Édouard Johan Godfried (1863-1918) • 447
- Du Bois-Reymond, Emil Heinrich (1818-1896) • 256, 266, 279
- Dubois, Eugène (1858-1940) • 415

- Duhem, Pierre Maurice Marie (1861-1916) • 246, 256, 263, 270
- Dumas, Jean Baptiste André (1800-1884) • 70-71
- Düsseldorfer Strasse • 368, 408, 419, 441, 443
- Edlund, Eric (1819-1888) • 183, 185, 187-188, 202, 207, 275
- Eerste Hoofdwet • 170
- Eerste Wereldoorlog • 16, 310, 365, 410, 418, 434, 451, 457
- Ehrenfest, Paul (1883-1933) • 295, 387
- elektrochemie • 267-268, 270, 348, 350, 432
- elektrolyse • 184-186, 206, 240, 267, 281
- elektrolyt(en) • 184-187, 194, 205, 208, 212-214, 244, 273-275, 277, 279-280, 393
- sterke elektrolyt(en) • 185, 277, 286, 323
- zwakke elektrolyt(en) • 185, 286
- Engelmann, Friedrich Wilhelm Rudolf (1841-1888) • 181, 216, 217, 251-254, 258-259, 261
- entropie • 172, 176, 196, 211, 295
- enzym(en) • 348, 384, 419, 441-443, 445-446, 455
- epistemische deugden • 138-139, 230
- Erasmiaans Gymnasium, Rotterdam • 32
- Erdmann, Otto Linné (1804-1869) • 265
- ester(s) • 157-159, 244, 442, 445-446
- Études de dynamique chimique* • 164, 167-168, 172-175, 177, 179-183, 187, 189-190, 192, 194, 197, 202, 205-206, 211, 247-248, 268, 323, 371, 466
- Euler-Chelpin, Hans Karl August Simon (1873-1964) • 361
- Ewan, Thomas (1868-1955) • 248
- Eykman, Johan Fredrik (1851-1915) • 288, 371
- Faraday, Michael (1791-1867) • 64, 185, 248, 267, 330
- fasenleer • 288, 296, 364
- faseverandering/-overgang • 174, 202, 204, 211, 296, 384
- Federoff, Elisabeth von • 61, 64-66
- Fischer, Hermann Emil Louis (1852-1919) • 98, 145, 155, 209, 234, 244-245, 263, 301-303, 315, 320, 323-325, 346-349, 361, 367-368, 391-393, 401, 410, 444, 446, 448-449
- Fitzgerald, George Francis (1851-1901) • 283-284, 292, 295
- Florence • 41, 68
- Forman, Paul • 11
- Franchimont, Antoine Paul Nicolas (1844-1919) • 54, 60, 63, 65, 80-81, 115, 133, 146, 151, 153, 160-164, 221, 229-230, 250, 255, 265, 462-464
- Francken Azn., Walraven (1822-1894) • 44
- François, Jean Pierre Adrien (1814-1881) • 32-33
- Frankland, Sir Edward (1825-1899) • 98, 108
- Freiburg • 302, 434, 436
- Friedrich-Wilhelms-Universität • 55, 112, 300, 325, 343, 349-351, 370, 429, 432, 437, 444, 446, 448
- Frowein, Pieter Coenraad Frederik (1854-1917) • 229, 255
- fysische chemie • 15, 17, 19, 123, 150, 155, 189, 216-217, 230, 244, 246, 248-250, 256, 259, 262-272, 279, 281, 287, 295, 300, 317, 338, 344, 347-349, 359, 361, 367, 375, 383, 386-387, 391-392, 400, 448, 454-455, 457
- Galison, Peter • 138
- Gay-Lussac, Joseph Louis (1778-1850) • 195-196, 198, 288
- gedichten • 42-43, 50, 61-62, 66, 68
- Geer, Pieter van (1841-1919) • 51, 55
- geleidbaarheid • 151, 183, 185-186, 188, 205-206, 257, 273, 275, 282
- geleidbaarheidsmetingen • 186, 188, 199, 205-206, 208-210, 276, 378
- geleidingsvermogen • 209, 251, 273
- gemeentebestuur van Amsterdam • 128, 226, 240, 306, 312, 316, 461
- gemeentebestuur van Rotterdam • 32
- gemeenteraad van Amsterdam • 119-120, 123, 126-127, 129, 133, 221, 224, 238, 306, 326, 451
- gemeenteraad van Rotterdam • 32
- Genootschap ter Bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde • 115, 338
- geologie • 128, 130, 133, 145, 149, 216, 236-237, 240, 270, 344, 364, 383
- Geophysical Laboratory • 367, 430

- Gerhardt, Charles Frédéric (1816-1856) • 71
 Gerrits, G.C. • 10
 Gesellschaft Deutscher Naturforscher
 und Ärzte • 213, 215, 252, 353, 410, 415
 Gibbs, Josiah Willard (1839-1903) • 171,
 211, 288, 295-296, 345, 364, 385
 gips • 356-357, 383-384
 glucoside(n) • 442, 445-446
 Gohlisch, Emil • 368, 439
 Goldschmidt, Heinrich Jacob (1857-1937) •
 248
 Gompertz, Bernard Leon (1848-1916) •
 248, 307
 Göttingen • 249, 268, 270, 310, 348-349,
 363, 378, 385, 422, 432
 Graz • 206-208, 275
 Grinwis, Cornelis Hubertus Carolus
 (1831-1899) • 64, 89
 Groenburgwal • 126-127, 145, 147, 149-150,
 152, 192, 222, 230, 238, 240, 247, 275, 315,
 451
 Groningen • 54, 106, 115, 119, 127, 146, 243,
 250, 297, 337, 371, 462
 Groote Lindt • 23-26
 Groth, Paul Heinrich (1843-1927) • 142,
 154
 Guldberg, Cato Maximilian (1836-1902) •
 157-159, 169-170, 182, 186, 199-200, 202,
 211, 466
 Gunning, Jan Willem (1827-1900) • 106,
 108, 115, 121-123, 126-133, 146-148, 150,
 160-165, 202, 220-223, 225-228, 238-241,
 248-250, 302-303, 308-309, 318, 326,
 329, 341-342, 371-372, 395, 406, 459, 463
 gymnasium • 31-33, 35, 48, 51, 113, 145, 181,
 336-337, 407, 434, 436, 459-460
 Haber, Fritz (1868-1934) • 350
Habilitation • 177, 206, 352
 Hamburger, Hartog Jacob (1859-1924) •
 198, 384, 397, 425
Handlingar • 202, 204-205, 207, 211-213,
 394
 Hankel, Wilhelm Gottlieb • 216
 Hankins, Thomas • 11-12
 Harnack, Carl Gustav Adolf von (1851-
 1930) • 350
 Harper, William Rainey (1856-1906) •
 375, 382-383
 Harvard University • 258, 376, 378, 385-386
 Harz • 19, 37, 337, 423, 433, 437-439, 441, 444
 Hasselberg, Klas Bernhard (1848-1922) •
 401-402
 Hasserode • 433, 441-442, 444
 Haver Droeze, Frederik Jan (1779-1850) •
 26
 Heerma van Voss, Sybrand Casparus Jan
 (1841-1934) • 37-38
 Hefner-Alteneck, Friedrich Heinrich
 Philipp Franz von (1845-1904) • 412
 Heide, Jochum Kornelius van der (1867-
 1954) • 148-149, 247, 352
 Heidelberg • 33, 234, 248, 263, 266-267,
 433, 444
 Heilbron, J.L. • 12
 Heine, Heinrich (1797-1856) • 40, 248
 Helmholtz, Hermann von (1821-1894) •
 171, 176, 179, 183, 263, 287, 289, 300, 303,
 318, 324, 349, 447
 Henninger, Arthur (1850-1884) • 96, 100
 Henry, Louis (1834-1913) • 98-100, 105
 Herrmann, Felix • 103, 109
 Hess, Germain Henri (1802-1850) • 170
 Hesselink van Suchtelen, Herman François
 (1852-1934) • 51, 316
 Het Vergulde Poortje • 89
 Hilversum • 19, 195
 Hittorf, Johann Wilhelm (1824-1914) • 69,
 348
 Hobbema, Meindert (1638-1709) • 28-29
 Hoechst • 310, 347
 Hoek, Paulus Peronius Cato (1851-1914) •
 437
 Hoff sr., Jacobus Henricus van 't (vader)
 (1817-1902) • 18, 23, 26-28, 30, 33, 37,
 40-42, 48-50, 52-53, 55-56, 58, 61-62, 64,
 67-68, 78, 80, 82, 90, 92, 94-95, 112, 121,
 130-131, 133-134, 137, 142-143, 156, 182,
 218, 223, 243, 273, 301-302, 337, 345, 375,
 377, 405-408, 437, 439, 441, 447, 458-459,
 465-467
 Hoff, Cornelis van 't (1851-1853) • 27, 29
 Hoff, Govert Jakob van 't (Goof) (1889-
 1918) • 234, 321-324, 336-337, 398, 432,
 434-435, 437-439
 Hoff, Herminius Johannes van 't (Johan)
 (1859-1939) • 29, 61, 82, 98, 441, 443-444,
 452, 458, 460

- Hoff, Jacob Marius van 't (1855-1931) • 41, 56-58, 61, 65, 68, 82, 141, 405, 438-439, 447, 458-460
- Hoff, Jacob van 't (1773-1827) • 25
- Hoff, Jacobus Hendricus van 't (Han) (1883-1943) • 17, 20, 166, 322, 337, 407-408, 412, 432, 434-440, 448
- Hoff, Jacobus van 't (1804-1892) • 25-26
- Hoff, Lambertus van 't (1864-1908) • 29, 61, 234, 458, 460
- Hoff, Leendert Ariënsz. van 't (1689-1764) • 24-25
- Hoff, Maria Margaretha van 't (1849-1857) • 27, 29
- Hoff, Pieter van 't (1730-1801) • 25
- Hoff-de Reus, Maria Margaretha van 't (1778-1854) • 25-26
- Hoff-Kolff, Alida Jacoba van 't (moeder) (1820-1909) • 26-27, 29-30, 37, 41, 43, 50, 52, 56-58, 61-62, 65-68, 80-82, 123, 143, 201, 389, 398, 406, 408, 415, 421-424, 429, 431, 434-435, 438-439, 441, 460
- Hoff-Mees, Johanna Francina van 't (Jenny) (1853-1935) • 15-16, 33, 131, 140-143, 152, 166-167, 182, 195, 225-227, 234-235, 255, 261, 299, 303, 319, 321-323, 335, 337, 342, 346, 354, 375, 379, 381, 394, 402, 407-408, 420, 422, 424, 426, 429, 431-433, 435, 438-444, 447-448, 457, 460, 462-463, 465
- Hofmann, August Wilhelm von (1818-1892) • 59, 74, 98, 110, 347, 410-411, 448
- Högskola • 183, 187, 282, 401
- Holland-Amerika Lijn • 140, 375-377
- Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen • 14, 95, 126, 199
- Holleman, Arnold Frederik (1859-1953) • 88, 156, 180, 243, 257, 450, 452
- Hondius Boldingh, Gerrit (1865-1936) • 148-149
- Hoogere Burgerschool (hbs) • 19, 31-36, 39, 48, 57, 62, 68, 86, 105, 107, 125, 145, 153, 236-237, 248, 338, 372, 451-452, 458-460, 462
- Hoogewerff, Sebastiaan (1847-1934) • 34, 148, 228-229, 326
- hooikoorts • 243, 328, 337, 382, 419
- Horatius • 43
- Horstmann, August Friedrich (1842-1929) • 159, 171-172, 174, 196-197, 252-253, 263, 287
- Houten, Samuel van (1837-1930) • 307, 311-312, 318, 328-329
- Hoyer-Mees, Francina (1848-1899) • 342
- Hubrecht, Ambrosius Arnold Willem (1853-1915) • 34-35, 86, 203, 372
- Hubrecht, Henri François Rudolf (1844-1926) • 33-34
- Hugenholtz, Nicolaas Jan Agatho Christiaan (1858-1921) • 243
- Hugenholtz-van 't Hoff, Hendrika Adriana (1860-1893) • 29, 40, 243, 427
- hydraattheorie • 281-283, 286
- International Catalogue of Scientific Literature • 345
- internationalisme • 10, 18, 215, 231, 454-455
- ionen • 185, 207, 209-210, 212-213, 244, 273-275, 277, 279-281, 283-284, 287, 355-358, 393
- anionen • 185
- kationen • 185
- Ioniërs/Ionists • 16, 214, 259, 273, 280-282, 286-287, 393, 413, 468-469
- isomeren • 70, 84, 86, 94, 99-100, 103
- isomerie • 65, 76-77, 84-85, 122
- Ithaca • 249, 379-380
- i-waarde • 198-199, 207-210, 212
- Janse, Gilles (1852-1912) • 90
- Jellett, John Hewitt (1817-1888) • 199
- Johns Hopkins University • 17, 249, 287, 378, 430
- Jones, Harry Clary (1865-1916) • 249, 257, 262, 287, 378, 448
- Jorissen, Willem Paulinus (1869-1959) • 15, 200-201, 448
- Journal für praktische Chemie* • 72, 109, 112, 251, 254
- Jubelband* • 257, 258, 338, 442
- Kaiser-Wilhelm-Gesellschaft • 350, 457
- Kamerlingh Onnes, Heike (1853-1926) • 14, 250, 302, 319, 418
- Keizer Dom Pedro II van Brazilië (1825-1891) • 121-123

- Keizer Napoleon Bonaparte (1769-1821) • 43, 53, 406
- Keizer Napoleon III (1808-1873) • 44
- Keizer Wilhelm II (1859-1941) • 303, 310-311, 325, 344, 349-350, 372, 376, 402-403, 405, 408, 433
- Kekulé, Friedrich August (1829-1896) • 55-56, 59-65, 67-68, 71-75, 78, 80-81, 84, 92, 98, 100, 104, 108, 112-114, 121, 151, 160, 223, 240, 266, 406, 458-459, 461-462
- Kelvin, William Thomson, 1st Baron (1824-1907) • 170, 295, 367
- Kerckhoff, Petrus Johannes van (1813-1876) • 64, 77, 106, 115, 146, 462
- Kirchhoff, Gustav Robert (1824-1887) • 266, 324
- Klason, Johan Peter (1848-1937) • 392
- Klockow, Ida • 336, 426, 430
- Knop, Wilhelm (1817-1891) • 224
- Kohlrausch, Friedrich Wilhelm Georg (1840-1910) • 185-186, 188, 191, 205-206, 209, 273, 300-301, 304, 367, 378, 402, 430-431
- Kolbe, Adolph Wilhelm Hermann (1818-1884) • 13, 72-74, 108-114, 135, 137-138, 160, 265-266, 296, 340
- Kolff, Hermina Johanna (1784-1859) • 29
- Kolff, Lambertus (1749-1823) • 29
- Königlich Preussische Akademie der Wissenschaften • 114, 151, 217, 256, 260, 292, 304, 317, 324, 325, 329, 335, 343-350, 354, 359, 361, 363-364, 376, 401, 408, 426, 438, 441, 444-445, 449
- Koninklijke Akademie Delft • 36
- Koninklijke Akademie van Wetenschappen • 51, 81, 138, 160-164, 198, 201-203, 215, 217, 230, 233, 309-313, 316-318, 323, 326, 329, 345, 398, 437, 447-448, 453, 461, 463-464, 468
- Koninklijke Zweedse Akademie van Wetenschappen • 184, 190, 200, 202, 208, 210, 297, 346, 389-392, 394-396, 401-402
- Koogh, Adrianus van der (1796-1831) • 29
- Kooy, Diederik Marcus (1867-1937) • 247
- Kopp, Hermann Franz Moritz (1817-1892) • 266-267
- Koppel, Leopold (1854-1933) • 350
- Körber, Hans-Günther • 16
- Korteweg, Diederik Johannes (1848-1941) • 161, 164, 202, 317, 326, 345
- Kremser, Emil (1859-1947) • 423
- kringproces • 197, 200
- kristallografie • 149, 236-237, 241
- kristalwater • 177-178, 356-357, 365, 367, 383
- Kruyt, Hugo Rudolph (1882-1959) • 248, 310
- Kultusministerium • 216, 223, 300, 302, 309, 324, 343, 346, 456
- Kundt, August Adolf Eduard Eberhard (1839-1894) • 279-281, 287, 290, 295, 300-302, 315, 427
- Kunsttalen (Esperanto, Ido, Volapük) • 260-261
- Kuyper, Abraham (1837-1920) • 372
- La Chapelle • 44
- La chimie dans l'espace* • 76, 93, 98-99, 122, 137, 153, 218, 407
- Laar, Johannes Jacobus van (1860-1938) • 149, 371
- Ladenburg, Albert (1842-1911) • 100, 278, 410-413, 427
- Landolt, Hans Heinrich (1831-1910) • 160, 217-218, 252, 256, 260, 266-267, 301, 345, 347, 349, 370, 392, 400-401, 410, 418, 444
- Langevin, Paul (1872-1946) • 295
- Laurent, Auguste (1807-1853) • 71
- Lavoisier, Antoine (1743-1794) • 59, 123-124, 240, 251
- Le Bel, Joseph Achille (1847-1930) • 16, 63, 68, 92-94, 100-101, 112-113, 115, 162, 164, 243, 399, 464
- Le Châtelier, Henry Louis (1850-1936) • 181, 246, 255, 448
- Leeds • 281-287, 292
- Lehrbuch der allgemeinen Chemie* • 181-182, 205, 211, 262-263, 269
- Leiden • 17, 19, 27, 35, 40, 44-45, 47-48, 51-59, 62-63, 80-81, 90, 107, 119, 129, 133, 146, 153, 162, 176, 230, 250, 270, 316-317, 337, 364, 418, 452, 458-460, 462
- Leipzig • 10, 108, 137, 181-182, 215-228, 230-231, 233, 240, 249, 251, 256, 258, 260, 262, 265-267, 269, 273, 279, 281, 287, 295, 338, 349, 352, 407, 436, 454, 456, 463-465

- Leopold Voss (uitgeverij) • 252-255
 Leuckart, Karl Georg Friedrich Rudolf (1822-1898) • 226-228
 Levoir, Lodewijk Carel (1832-1908) • 39, 45, 53
 Liebig, Justus von (1803-1873) • 69-70, 125, 240, 247
Liebig's Annalen der Chemie • 77, 86, 109, 251
 Linnoria • 203
 Lobry van Troostenburg de Bruyn, Cornelis Adriaan (1857-1904) • 317, 326, 338, 372
 Lodewijk Napoleon (1778-1846) • 47
 Lodge, Sir Oliver Joseph (1851-1940) • 206, 210, 212, 280, 281
 Londen • 28-29, 72, 74, 98, 119, 243, 282, 306, 345, 405, 414
 Lorentz, Hendrik Antoon (1853-1928) • 14, 48, 88, 161, 250, 295, 308, 310-311, 313, 319-320, 330, 364, 387-388, 398, 400, 450, 456
 Lorenz, Richard (1863-1929) • 348, 392
 Loschmidt, Johann Josef (1821-1895) • 73
 Löwenherz, Richard (1867-1929) • 352, 358
 Lugano • 323-325, 328
- M.A.C. (Member of the Australian Club) • 89-90, 106
 Maandagavondgezelschap • 107
Maandblad voor Natuurwetenschappen • 102, 107-108, 115, 121, 165
 MacGillavry, Theodorus Hendrik (1835-1921) • 107-108, 121, 154
 Mach, Ernst Waldfried Josef Wenzel (1838-1916) • 345
 Mallinckrodt, Edward (1845-1928) • 386, 427
 Maltby, Margaret Eliza (1860-1944) • 378
 Matthes, Jan Carel (1836-1917) • 308, 315, 318, 320, 325
 Maxwell, James Clerk (1831-1879) • 171, 197, 234, 289
 Mees, Ferrand (1852-1902) • 33, 140-141, 407
 Mees, Govert Jacob (1818-1861) • 140
 Mees, Govert Jacob (1850-1894) • 33-34, 235
- Mees, Gregorius (1697-1763) • 140
 Mees, Marten (1828-1917) • 140-141, 143
 Mendeleev, Dmitri (1834-1907) • 253, 282, 345, 346, 400, 406
 Menschutkin, Nicolai (1842-1907) • 445-446
 Meyer, Lothar (1830-1895) • 187, 196, 217, 237, 251-252, 266, 287, 290-295, 297, 305, 358
 Meyer, Victor (1848-1897) • 98-99, 160, 226
 Meyerhoffer, Wilhelm (1864-1906) • 250, 337-338, 352, 357-358, 364, 368-371, 376, 419, 422
 Middelharnis • 26, 28-29, 435
 Miller, Oskar von (1855-1934) • 414-418, 436
 Miller, Wilhelm von (1848-1899) • 101
 mineraal/mineralen • 204, 271, 353-357, 363, 365-367, 446
astrakaniet • 203-204, 352, 362
carnalliet • 355-357, 364, 369
kieseriet • 361, 369
langbeiniet • 365
vanthoffiet • 365-366, 446
 mineralogie • 128, 130, 133, 141-142, 149, 216, 236-237, 240-241, 364
 Mitscherlich, Eilhard (1794-1863) • 177-178
 Mittag-Leffler, Gösta (1846-1927) • 401-402
 Moissan, Henri (1852-1907) • 240, 248
 Molengraaff, Gustaaf Adolf Frederik (1860-1942) • 149, 237, 241, 366-367, 420-421
 Moltzer, Jacob Pieter (1850-1907) • 226, 232
 Moore, James • 12
 Moore, Thomas (1779-1852) • 52
 Mulder, Eduard (1832-1924) • 36, 78-79, 82, 88, 100, 105-106, 115, 146, 161, 201, 313, 371, 461-462
 Mulder, Gerrit Jan (1802-1880) • 54, 94, 106, 125-127, 145, 233, 240, 372
 München • 104, 156, 224-225, 237, 367, 375, 415, 417-418, 432, 436-437
- Napels • 41, 68, 420-422, 429
 Naturforscherversammlung • 76, 188, 234, 348, 353, 427

- Nederlandsch Natuur- en Geneeskundig
Congres • 215, 231, 262, 418, 456
- Nederlandsche Chemische Vereeniging •
230, 310, 447, 452
- Nef, John Ulric (1862-1915) • 375, 378,
382-383, 393
- Nernst, Walther (1864-1941) • 156, 176,
206-208, 216, 267-271, 273, 279, 281,
290, 300, 310, 326, 345, 348-349, 367,
378, 429-433, 444, 448, 467
- Neumann, Franz Ernst Christian (1834-
1918) • 266
- Neustadt • 321
- New York • 143, 377-378, 386, 430
- Niagara-watervallen • 380-381
- Nieuwe Rotterdamsche Courant* • 27, 62,
219, 329
- Nieuwe Waterweg* • 28, 140
- Nikolassee • 430-431, 433
- Nobelcomité • 390-396
- Nobelinstituut • 7, 349, 400-402
- Nobelprijs • 9, 14-17, 20, 23, 35, 191-192,
208, 260, 262, 271, 310, 361, 372, 389-
391, 393-395, 397-403, 405, 408, 410,
424-425, 444, 453-454
- Nordisk Revy* • 182
- Nye, Mary Jo • 264
- Ochsenius, Carl-Christian (1830-1906) •
356
- Odhner, Clas Theodor (1836-1904) • 396
- Ohlsdorf crematorium • 405, 447
- Oosterbeek • 36, 50, 56, 141-142, 459
- optische activiteit • 17, 75, 84-85, 92-94,
96, 100-101, 155, 161-162
linksdraaiend molecuul • 75, 85, 93, 97-
98, 100, 103
rechtsdraaiend molecuul • 75, 79, 93,
97-98, 100, 103
- Orde Pour le Mérite für Wissenschaften
und Künste • 306, 311, 352
- Ordre National de la Légion d'Honneur •
246, 399
- Organiek Besluit • 48, 50, 120, 145
- organische chemie • 34, 38, 54, 63-64, 69,
70, 80, 103, 123, 154-155, 171, 230, 235,
251, 263-264, 267, 309, 326, 347-348,
374-375
- osmose • 177-178, 192-194, 291-292
- osmotische druk • 17, 177, 192-193, 196-
198, 200, 207, 209-210, 214, 237, 244,
283, 288-289, 291-292, 295-296, 373,
384, 392-393, 396, 399, 446
- Ostwald, Wilhelm (1853-1932) • 16, 19,
123, 155, 172, 176, 181-182, 187-191, 205-
213, 216-218, 222-225, 231, 233-235, 238,
247, 250-286, 288, 292-296, 305, 337-338,
345, 349, 352-353, 367-368, 387, 400, 408,
412-413, 426, 436, 448, 454, 463, 466-468
- Ottenhöfen • 316, 321
- Oudemans jr., Antoine Corneille (1831-
1895) • 36, 38, 53-54, 161, 180, 202,
228-229
- Oudemans, Cornelis Antoon Jan Abraham
(1825-1906) • 124, 223, 228
- Oudemans, Jean Abraham Chrétien
(1827-1906) • 228
- overgangspunt • 179, 247, 296, 352, 363, 453
- overgangstemperatuur • 174, 179, 204, 384
- oxidatie • 203, 247, 351, 360
- Pais, Abraham (1918-2000) • 17
- Pander, Jacobs Pier (1864-1919) • 450
- Parijs • 19, 40-41, 64-65, 67-68, 75, 78, 80,
82, 92, 96, 98, 100, 105, 110, 115, 135, 143,
217, 224-225, 235-236, 243-246, 248, 306,
343, 346, 407, 414, 458-459, 462, 465
- Pasteur, Louis (1822-1895) • 75, 86, 93-94,
96-97, 100, 231, 236, 318, 465
- Paterno, Emanuele (1847-1935) • 288
- Pekelharing, Cornelis Adrianus (1848-
1922) • 373
- Pettersson, Sven Otto (1848-1941) • 182-
184, 187, 189, 199-202, 205, 253, 392-394,
396
- Pfaundler, Leopold (1839-1920) • 168, 171,
263, 266
- Pfeffer, Wilhelm Friedrich Philipp (1845-
1920) • 177-178, 198, 208, 288, 293-294
- Physikalische Verein • 427-428
- Physikalisch-Technische Reichsanstalt •
300, 349, 359, 361
- Piaget, Édouard (1817-1910) • 33
- Pickering, Edward Charles (1846-1919) •
385
- Pickering, Percival Spencer Umfreville
(1858-1920) • 282-286
- Pincoffs, Lodewijk (1827-1911) • 143

- Plaats, Jan Daniël van der (1856-1910) • 86, 110, 151
- Place, Thomas (1842-1911) • 215, 219, 221-223
- Planck, Max Karl Ernst Ludwig (1858-1947) • 12, 114, 176, 210-213, 268, 274-275, 278-279, 290, 295, 297, 299, 301, 303-304, 308, 315, 324, 363, 409, 449, 467
- polarisatie • 75, 97-98, 100, 147
- Polytechnische School • 34, 36, 43, 124, 161, 180, 247, 326, 338
- Popper, Sir Karl Raimund (1902-1994) • 140
- positivisme • 14, 39, 114
- Precht, Heinrich (1852-1924) • 358, 362-365
- principe van het bewegelijk evenwicht • 175, 181, 340, 466
- principe van Le Châtelier • 466
- Propria Cures • 239
- Prudhomme, Sully (1839-1907) • 395
- Pupin, Mihajlo Idvorski (1858-1935) • 289-291
- Ramberg, Peter • 16
- Ramsay, Sir William (1852-1916) • 279-282, 284-285, 287, 292, 392, 400, 403, 410, 448, 467
- Raoult, François-Marie (1830-1901) • 190, 194-196, 198, 200, 208-210, 255, 278, 364, 405
- Rayleigh, John William Strutt, 3rd Baron (1842-1919) • 295, 306, 400
- reactiesnelheid • 157, 159, 172-173, 181, 188, 192, 244, 263, 268, 351
- Recueil des Travaux Chimiques des Pays Bas* • 81, 161, 180, 229, 230, 255-257, 463
- Reicher, Lodewijk Theodorus (1857-1943) • 15, 153, 167, 174-175, 179, 203-204, 231, 237-238, 244, 247, 276-277, 337, 371
- Rhijn, Dirk van (1745-1817) • 124-125
- Richards, Theodore William (1868-1928) • 345, 376, 378, 384-385, 409, 448
- Riga • 181, 191, 205, 216, 224, 253, 265, 273
- Rijke, Pieter Leonard (1812-1899) • 40, 52-53, 55
- rijkslandbouwproefstations • 147, 248, 342
- Rijksmuseum Boerhaave • 14, 17, 44
- Rijksveeartsenijschool • 86, 107-108, 110, 112, 120, 122, 151, 153-154, 157, 165
- Rocke, Alan • 13, 77, 114
- Rockefeller Sr., John Davison (1839-1937) • 383
- Rodin, François Auguste René (1840-1917) • 41
- Roetersstraat • 238-239, 299
- Romburgh, Pieter van (1855-1945) • 373-374
- Rome • 41, 68, 217
- Romeny, Johannes (1851-1940) • 153
- Röntgen, Wilhelm Conrad (1845-1923) • 394-395
- Roorda Smit, Jelle Albertus (1850-1933) • 89-90
- Root-Bernstein, Robert Scott • 15, 187, 210
- Rosenstiehl, Daniel Auguste (1839-1916) • 196
- Rosenthal, Baron George (1828-1909) • 240, 248, 307
- Rotterdam • 17, 19, 26-28, 30-32, 34-35, 37, 40-41, 44, 50, 55-56, 58, 61, 63-64, 82, 94, 97-98, 104-105, 133, 137, 140-141, 166-167, 223, 234, 255, 282, 329, 335-339, 375-376, 385, 398, 405, 421, 433-434, 440-441, 443, 451-452, 457, 460-461
- Royal Institution • 74
- Royal Society • 121, 139, 243, 343, 345, 399, 429
- Royer, Clémence Augustine (1831-1902) • 398-399
- Rubner, Max (1854-1932) • 440
- Rudolphi, Max (1871-1926) • 277
- s'Jacob, Frederik Bernard (1850-1935) • 34, 338
- Saint-Gilles, Léon Péan de (1832-1863) • 157-158, 466
- San Giuseppe • 420-421
- Sande Bakhuyzen, Hendricus Gerardus van de (1838-1923) • 228, 309-313, 316-317, 323, 325, 329
- Schaffhausen • 50, 321
- Scheele, Carl Wilhelm (1742-1786) • 75, 124
- Schulze, Franz Eilhard (1840-1921) • 440
- Schuster, Sir Franz Arthur Friedrich (1851-1934) • 429

- Schwab, Leonhardt Conrad (1855-?) • 38, 167, 173, 175, 203, 244
- Sedan • 44
- Selenka, Emil (1842-1902) • 51
- Senaat van de Universiteit van Amsterdam • 124, 225, 231-232, 306
- Shakespeare, William (1564-1616) • 40-41, 49
- Slaby, Adolf Karl Heinrich (1849-1913) • 402-403
- Snelders, H.A.M. • 14, 16, 361
- Snellen van Vollenhoven, Samuel Constantinus (1816-1880) • 36
- Snyder, Charles David (1871-1973) • 430-431, 433, 438-439
- Snyder-van 't Hoff, Aleida Jacoba (1882-1971) • 16, 166, 320, 322, 336, 370, 419, 422, 430-433, 435, 438-439, 442
- Société Chimique de Paris • 88, 92-93, 96, 105, 243
- Söderqvist, Thomas • 15
- sollicitatie in Breda • 105
- Spring, Walther (1848-1911) • 60, 96, 107, 255
- Springer, Jacobus Bernardus (1854-1922) • 237
- St. Louis • 386, 387, 427
- Staalhof • 125
- Staalstraat • 125-126
- Stadhouderskade • 166, 234, 320
- Stadt, Hendrik Justus van de (1868-1954) • 247
- Stassfurt • 204, 260, 271, 344, 352-355, 357-358, 361-363, 365-367, 369, 383, 446
- Steglitz • 443, 445, 447
- stereochemie • 17, 94, 104, 107, 113, 337, 342, 352, 399, 409
- Stockholm • 183, 187, 200-201, 205, 217, 249, 265, 275, 282, 310, 346, 349, 389, 392, 394, 397-398, 401
- Stoeder, Willem (1831-1902) • 129, 131
- Stokvis, Barend Joseph (1834-1902) • 215-216, 231, 307-308
- Straatsburg • 98, 141-142, 154, 165, 224-225
- Stralsund • 394, 397
- structuurtheorie • 16, 59, 71-72, 92, 108, 112-113
- Struve, Otto Wilhelm von (1819-1905) • 402
- Stühlingen • 321
- styrokamfer • 100-101
- styrol • 100-101, 103, 162
- suiker • 38, 75, 148, 193, 312, 356-357, 442
- Suikercommissie • 149, 203, 237, 317, 371, 443
- suikerconcentratie • 148, 192
- suikerfabriek • 37-38, 45, 147-148
- suikermonsters • 37, 147-148
- suikeroplossing(en) • 147, 177-178, 192, 293
- Sülzhayn (sanatorium) • 423, 432-433, 437
- Suringar, Willem Frederik Reinier (1832-1898) • 51, 53
- Tait, Peter Guthrie (1831-1901) • 139
- Tammann, Gustav Heinrich Johann Apollon (1861-1938) • 348, 468
- tartraat • 75, 94
- tetraëder • 84, 92-94, 99, 104-105, 113, 123, 340
- Teylers Museum/Stichting • 415, 417
- Thalén, Tobias Robert (1827-1905) • 183, 187-188, 393
- theorie van de vaste oplossingen • 288
- theorie van de verdunde oplossingen • 16, 273, 278, 280, 409
- thermochemie • 169-170, 176-177, 190, 264, 267-268, 420
- thermodynamica • 17, 169-170, 173, 176, 179, 182, 211, 268, 393, 409, 426
- Thoms, Hermann Friedrich Maria (1859-1931) • 443
- Thomsen, Hans Peter Jørgen Julius (1826-1909) • 159, 169-170, 172, 187, 251-252, 265, 268, 345
- Thomsen-Berthelot-principe • 170, 175-176, 190, 211, 340
- Thorbecke, Johan Rudolph (1798-1872) • 27-28, 31-32, 36, 452
- Tienhoven, Gijsbert van (1841-1914) • 120-121, 123, 220, 224
- Tjaden Modderman, Rudolph Sicco (1831-1924) • 54, 79, 95, 106, 127, 243, 462
- Tours, Barbara Adriana (1793-1871) • 30
- Traube, Isidor (1860-1943) • 196-197, 252-254
- Trelleborg • 394

- Tweede Gouden Eeuw • 14
 Tweede Hoofdwet • 170, 172, 176, 211
 Tyndall, John (1820-1893) • 139
- Uhlandstrasse • 335, 351, 368, 404
 Universiteit van Amsterdam • 9, 19, 98,
 123, 127, 133, 146, 177, 220, 242, 249, 274,
 307, 327, 341
 Universiteitsvereniging • 240, 308, 311-
 313, 315, 318, 320, 328, 371, 464
 Uppsala • 183, 186-190, 205, 265, 275, 391-
 393
 Urech, Friedrich (1844-1904) • 181
 Utrecht • 9, 19, 34, 36, 50, 54, 64-65, 68,
 77-79, 82, 86, 88-90, 92, 94-95, 97, 101,
 105-107, 109-110, 115, 119, 121-123, 126-
 127, 131, 145-146, 154, 157, 163, 165, 198,
 221, 227-228, 233, 247-249, 262, 270,
 310, 313, 337, 342, 354, 371-372, 374, 387,
 395, 443, 446, 450, 456, 458, 462
- valentie • 71-73, 93, 109, 154-156
 Van Rijn van Alkemade, Abraham
 Cornelis (1859-1936) • 364
 Van 't Hoff Fonds • 450, 453
 Van 't Hoff-monument • 451-453
 Vauquelin, Louis-Nicolas (1763-1829) •
 136-137
 Vening Meinesz, Sjoerd Anne (1833-
 1909) • 243, 306, 313
 verbeeldingskracht • 18, 88, 108, 113, 134-
 139, 163-164, 230, 324, 382, 409, 451,
 461, 463
 Verdam, Gideon Jan (1801-1866) • 51-52
 verdunningswet van Ostwald • 273-277,
 323, 466
 Vesuvius • 420-422, 429
 Vieweg (uitgever) • 103, 153-154, 323, 338,
 354, 442, 447, 463
 Vogel, Hermann Carl (1841-1907) • 401-
 402
 Volta, Alessandro Giuseppe Antonio
 Anastasio (1745-1827) • 184, 267-268
 Voorstel • 16, 69, 77-79, 83-86, 88, 90, 92-
 95, 98-101, 155, 160, 165, 187, 233-234,
 337, 341, 410, 418, 444, 462-463
*Vorlesungen über Bildung und Spaltung
 von Doppelsalzen* • 360
*Vorlesungen über theoretische und
 physikalische Chemie* • 150, 354
 Vries, Hugo de (1848-1935) • 14, 121, 129,
 177, 192-194, 198, 208, 210, 219, 226, 326,
 384, 387, 397, 446, 453, 456
 vriespuntsverlaging • 194, 200, 207, 209,
 214, 278-279, 283, 288
- Waage, Peter (1833-1900) • 157-159, 169-
 170, 182, 186, 199-200, 202, 211, 466
 Waals, Johannes Diderik van der (1837-
 1923) • 14, 35, 48, 88, 115, 128-129, 161,
 164, 202, 221, 223, 229, 234, 248, 291-
 292, 326, 338, 456
 Walden, Paul (1863-1957) • 197
 Walker, James (1863-1935) • 156, 180, 282,
 287, 449
 Wallach, Otto (1847-1931) • 223
 Warburg, Emil Gabriel (1846-1931) • 300,
 302, 304
 Washington • 367, 376, 379, 382, 387, 430
 Weesen • 320, 323, 354
 Wenen • 191, 352-353, 358, 419-420, 438
 Wereldtentoonstelling • 235, 386
 Wertheim, Abraham Carel (1832-1897) •
 307, 311, 315, 318-320, 323-325, 328
 Westfall, Richard S. • 13
 Wet op het Hoger Onderwijs • 119-120,
 128, 145, 305, 456
 wet van Avogadro • 171, 195, 289
 wet van Boyle • 195-196, 198
 wet van Guldberg en Waage • 157, 159,
 199, 466
 wetenschappelijke discipline(s) • 36, 123,
 145, 252, 269, 272, 391, 454-455
 Whewell, William (1794-1866) • 39-40,
 185
 Wiedemann, Eilhard (1852-1928) • 278-279
 Wiedemann, Gustav Heinrich (1826-
 1899) • 216, 218-219, 257, 262, 265-266,
 278
 Wijk, Charles Hendrik Marie van (1875-
 1917) • 451
 Wijs, Jacob Jan Alexander (1864-1942) •
 244-245
 Wilhelm Engelmann (uitgeverij) • 254, 257
 Wilmersdorf • 335, 337, 351-352
 Winkler, Clemens Alexander (1838-1904) •
 218
 Wislicenus, Johannes (1835-1902) • 74-78,

- 98, 103, 109, 111-112, 114, 216, 218-219, 223, 226-228, 233, 407, 467
- Wöhler, Friedrich (1800-1882) • 70, 72, 114, 153, 266
- Wurtz, Charles Adolphe (1817-1884) • 13, 65, 67-68, 73-74, 80, 92, 96, 98, 110-111, 115, 121, 162, 225, 240, 458
- Wüste, J.R. • 242
- Zeeman, Pieter (1865-1943) • 14, 398, 400, 448
- Zeist • 19, 29, 447
- Zeitschrift für Elektrochemie* • 271
- Zeitschrift für physikalische Chemie* • 123, 212-213, 229, 231, 237, 252, 254-265, 268, 271, 273-274, 279, 281, 289-290, 294, 323, 454, 463-464
- Zirkel, Ferdinand (1838-1912) • 216, 228
- zoölogie • 34, 51, 69, 86, 240, 437, 440
- zoologisch onderzoeksstation (Helgoland) • 437, 440
- zoologisch onderzoeksstation (Napels) • 438, 440
- Zott, Regine • 16
- zout(en) • 18, 70, 97, 152, 177-178, 184-185, 192-194, 196, 207, 209-210, 212-213, 246, 260, 262, 268, 271, 274-275, 278, 281-282, 284, 289, 341, 347, 351-352, 354-358, 360, 362, 365, 383, 393, 419, 428, 453
- Abraumsalze • 354-355
- ammoniumzout • 98
- dubbelzout(en) • 203-204, 244, 247, 323, 344, 352, 354-356, 363, 366
- kalisalpeter • 355
- kalizouten • 355, 365
- keukenzout • 70, 207-208, 354, 356
- potas • 355
- steen-zout (keukenzout) • 354-357
- zoutafzettingen/Salzablagerungen • 352, 354-356, 361, 363-364, 366, 394, 408, 467
- zoutindustrie • 204, 260, 271, 344, 362, 364-365
- kali-industrie • 18, 354, 362-363, 365, 369, 383
- zoutlagen • 204, 352, 355, 365
- zoutonderzoek • 247, 358, 362-364, 367-368, 383, 392, 408, 430, 441, 446
- zoutoplossing(en) • 178, 183-184, 188, 192, 207, 212, 279-280, 383
- Zürich • 78, 323, 348, 392
- zuur/zuren • 71, 75, 93, 157-159, 184-186, 188, 207, 244, 257, 273, 281-282, 445
- appelzuur • 79, 96-98, 105
- asparaginezuur • 96-97
- azijnzuur • 70-72, 276
- barnsteen-zuur • 100
- boterzuur • 276
- cyaanazijnzuur • 88
- druivenzuur • 97
- fumaarzuur • 85-86, 103
- maleïnezuur • 85-86, 96, 103
- malonzuur • 88
- melkzuur • 70, 74-77, 85, 93, 114
- wijnsteen-zuur • 75, 97
- zwakke zuren • 273, 275, 277
- zwavelzuur • 39, 73, 280, 282-283
- zwaartekracht • 155-156, 169
- Zwarte Woud • 19, 46, 48-50, 56, 277, 299, 305, 308, 313, 320, 322, 443
- Zwijndrechtse Waard • 23-25

Curriculum vitae

Rob van den Berg werd geboren op 16 september 1961 in Rotterdam. Van 1979 tot 1984 studeerde hij scheikunde aan de universiteit van Leiden, waar hij op 24 maart 1988 promoveerde bij prof. dr. J.H. van der Waals op een proefschrift getiteld *Excited state dynamics of molecules and ions in organic glasses at low temperature*. Na een verblijf van twee jaar als postdoc aan de University of California, Los Angeles, trad hij in dienst van het Koninklijke/Shell-Laboratorium in Amsterdam. Sinds 2015 heeft hij aan de Universiteit Leiden onderzoek gedaan naar het leven en werk van de Nederlandse chemicus en eerste Nobelprijswinnaar Scheikunde Jacobus Henricus van 't Hoff. Dat onderzoek wordt beschreven in dit proefschrift.